

Η πίστη στο Χριστό ως φορέας της χάριτος (Μέρος Β΄)

/ [Πεμπουσία](#)

[resurrection2](#)

Το συμπέρασμα είναι ότι ούτε η βιαιότητα του κακού, που είναι στα μέλη μας φωλιασμένη, ούτε η παντοδύναμη χάρη του Αγίου Πνεύματος, την οποία δεχόμαστε μέσα στην Εκκλησία διά των θείων Μυστηρίων, μπορούν να μας παρασύρουν προς το μέρος τους εάν εμείς δεν θελήσουμε. Μεγάλο πράγμα επομένως ο ανθρώπινος παράγοντας, δηλαδή η θέληση. Είναι το μόνο που μας απέμεινε ανεπηρέαστο από την καταστροφή της πτώσεως. Ούτε ο Θεός μάς το στέρησε, ούτε ο διάβολος το αιχμαλώτισε. Αυτό είναι που χαρακτηρίζει όλη μας την ελευθερία και κυριότητα, είναι δε ο αποφασιστικός παράγοντας της υπάρξεώς μας, διότι από τη ροπή ακριβώς της ανθρώπινης θελήσεώς μας θα εξαρτηθεί η πνευματική πρόοδος, η καταστροφή μας, η ζωή ή ο θάνατος. Είναι σαν το μυθικό μήλο της Έριδος που κι οι δυο υπερδυνάμεις, η του καλού και η του κακού, φιλονικούν ποια να το κερδίσει. (Καταχρηστικά ονομάζουμε εδώ «υπερδύναμη» το κακό, για τη θρασύτητά του και την αναίδεια του εκβιασμού του, ενώ αντίθετα η θεία Χάρη που είναι πράγματι παντοδύναμη, παρακαλεί και υποδεικνύει χωρίς να εξαναγκάζει).

Έχοντας λοιπόν υπόψη τη θεία αποκάλυψη, η οποία μας μιλά για την αρχέγονη παραδεισιακή καταγωγή μας, έχοντας κριτήριο τη θεία αγάπη με την οποία μας περιέβαλε ο σαρκωθείς Θεός Λόγος, έχοντας εγγύηση τα αιώνια αγαθά και την αθανασία που μας κληροδότησε ο Θεάνθρωπος Σωτήρας μας, διά του οποίου λαμβάνουμε και το ανώτατο και ασύγκριτο δώρημα της «υιοθεσίας» από μέρους του Θεού Πατρός (δώρημα που αποτελεί το τέλος των πάντων, εκεί όπου τερματίζεται κάθε κίνηση και κάθε πόθος), ας κατευθύνουμε τη θέλησή μας προς την ορθή κατεύθυνση. Κανένα μαγικό αποτέλεσμα δεν συμβαίνει. Ο άνθρωπος μόνος του κατεργάζεται είτε το θάνατο, είτε τη ζωή. Η εμπειρία του πρώτου εκείνου σφάλματος των προπατόρων, που πίστεψαν στην κολακεία και το δόλο του κακού, πρέπει να είναι αρκετή για να μας συνετίσει ώστε να μη επαναλάβουμε το ίδιο λάθος· έτσι, πρέπει οπωσδήποτε να αποκλείσουμε τη στροφή μας προς τα

αριστερά, προς την πλευρά του κακού.

Με τη σφραγίδα της πίστεως στο Χριστό μας μπαίνουμε στις τάξεις των κατά «πρόγνωσιν» προορισθέντων (Ρωμ. η' 29). Με την υπακοή και υποταγή μας στους όρους και νόμους του αγίου Του θελήματος αποδεικνύουμε την πρακτική μας ομολογία, και με την άσκηση των αγίων αρετών και της συμμετοχής στα μυστήρια γινόμαστε μέτοχοι του αγιασμού, που είναι η ιδιότητα του ουράνιου Πατέρα μας: «Να γίνετε άγιοι, γιατί και εγώ είμαι άγιος» (Α' Πετρ. α' 16), και «αυτό είναι το θέλημα του Θεού, ο αγιασμός μας» (Α' Θεσ. δ' 3).

Εκείνο που πρέπει να προσέξουμε είναι ότι χωρίς εμάς τίποτε δεν γίνεται, όπως ασφαλώς και χωρίς τη θεία Χάρη του Χριστού μας πάλιν τίποτε δεν μπορούμε. Παρ' όλον ότι, βασικά, ο Θεός είναι εκείνος που αναλαμβάνει την πρωτοβουλία («ο ίδιος ο Θεός ενεργεί σ' εσάς, ώστε και να θέλετε και να πράττετε, ό,τι είναι σύμφωνο με το λυτρωτικό του σχέδιο»)(Φιλ. β' 13) εν τούτοις μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει μια αλληλεγγύη όπου οι δύο όροι (θείος και ανθρώπινος) εναλλάσσονται ισότιμα. Άλλοτε ο άνθρωπος εργάζεται και ο Θεός συνεργάζεται και άλλοτε ο Θεός εργάζεται και ο άνθρωπος συνεργάζεται, ποτέ όμως χωριστά ο καθένας.

Αναφέραμε άλλοτε για τις αρετές που αποτελούν τους χαρακτήρες της θεοομοιώσεώς μας και τα σκαλοπάτια που μας ανεβάζουν προς τον αγιασμό. Όταν δεν υπάρχουν οι αρετές αυτές, κατ' ανάγκην θα υπάρχουν οι αντίστοιχες κακίες. Οι κακίες, δηλ. τα πάθη που αποτελούν το νόμο και τον κόσμο της διαστροφής και της παραφύσεως, βρίσκονται ήδη στον πεσόντα άνθρωπο και λέγονται με μια λέξη «ο παλαιός άνθρωπος». Τώρα, λοιπόν, καθώς «φορέσαμε» τον παλαιόν άνθρωπο, όπως λέει ο Παύλος, πρέπει να φορέσουμε και τον νέο, τον «καινόν», τον «κατά Θεόν κτισθέντα», που είναι ο Κύριός μας Ιησούς. Γεννιόμαστε με την κληρονομιά αυτή του «παλαιού ανθρώπου» και παρ' όλο που με την πίστη μας και το βάπτισμα ελευθερωνόμαστε από αυτή, εν τούτοις η ροπή προς το κακό παραμένει. Γι' αυτό πρέπει να αγωνιστούμε να ελευθερωθούμε από αυτήν και «ενεργεία», με την εργασία των θείων εντολών.

Ο πρακτικός τρόπος της αποκτήσεως των θείων αρετών είναι ακριβώς η εργασία των θείων εντολών και η σταθερή μας αντίσταση σε κάθε κακία που υπάρχει. Ο γλυκύτατός μας Ιησούς, ο Σωτήρας και καθηγητής μας δεν μας μίλησε μόνο με λόγια για τα νέα μας καθήκοντα, δεν μας έδωσε εντολές μόνο με τρόπο

προστακτικό, αλλά και προσωπικά συναναστράφηκε μαζί μας, μπήκε μπροστά σαν στρατηγός και μας έδειξε με το πρακτικό του παράδειγμα τον ακριβή τρόπο της επιτυχίας.

Όπως ο Ευαγγελιστής λέει, «ο Ιησούς άρχισε να πράττει και να διδάσκει» (Πραξ. α' 1). Ο Ιησούς μας, όταν θέλησε ν' αρχίσει το θείο Του κήρυγμα, παρουσιάσθηκε στον Ιορδάνη αρχίζοντας από το Βάπτισμα, αν και δεν είχε αμαρτίες, για να γίνει δικό μας πρότυπο, και εκεί φανέρωσε το στόχο της αληθινής πίστεως (διότι, όπως ξέρουμε, η είσοδος, η αρχή, είναι η πίστη). Έπρεπε να γνωρίσει ο άνθρωπος σε ποιόν να πιστεύει, γι' αυτό ακριβώς φανερώθηκε εκεί το μυστήριο της Αγίας Τριάδος, του αληθινού Θεού. Εκεί ο Χριστός ομολογήθηκε από τον Πατέρα Υιός Του αγαπητός και μαρτυρήθηκε από το Άγιο Πνεύμα ως ο Χριστός, ο Μεσσίας, ο Σωτήρας του κόσμου.

Η ομολογία πίστεως στον Τριαδικό Θεό, που είναι ο μόνος αληθινός, αποτελεί τον απαραίτητο όρο για τη σωτηρία μας. Εκεί όπου η Εύα πεισθείσα στις προτροπές του αρχεκάκου δαίμονος απαρνήθηκε με την παρακοή της το Θεό και κέρδισε το θάνατο αντί την θέωση που της υποσχόταν ο διάβολος, εμείς τώρα, στο Βάπτισμα, ομολογούμε Κύριό μας το Θεό για να ξανακερδίσουμε τη ζωή που χάσαμε και να φθάσουμε, με τη χάρη Του, στην αληθινή θέωση για την οποία μας έπλασε.

Αφού λοιπόν ο Χριστός, με την ορθή πίστη και το Βάπτισμα, έδωσε τη σφραγίδα του πιστού, αναχώρησε αμέσως στην έρημο και εκεί άρχισε πρακτικά την εργασία των αρετών, πολεμώντας μια-μια τις αντίθετες κακίες. Ας προσέξουμε με πόση σύνεση άρχισε τη μάχη της ανακαταλήψεως του αιχμαλωτισθέντος παλαιού οχυρού: η πρώτη εντολή στον άνθρωπο ήταν «ου φάγεσθε» (Γεν. β' 17), και όμως έφαγε και απέθανε. Τώρα ο Ιησούς αρχίζει από τη νηστεία για να θεραπεύσει την πρώτη πληγή. «Τότε ο Ιησούς οδηγήθηκε από το Πνεύμα στην έρημο για να αντιμετωπίσει τους πειρασμούς του διαβόλου. Σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες δεν έφαγε τίποτε...» λέει ο Ευαγγελιστής (Ματθ. δ' 1-2). Όπως ένας γενναίος αθλητής, που προπονεί κατάλληλα τον εαυτό του για τον οριστικό αγώνα, έτσι και ο Κύριός μας έδειξε σαν όρον απαράβατο του αγώνα μας τη νηστεία, και αμέσως μετά δέχεται τις επιθέσεις του εχθρού.

«Τότε εμφανίστηκε αυτός που βάζει σε πειρασμό τους ανθρώπους και του είπε: Αν είσαι Υιός του Θεού, πες να γίνουν αυτές οι πέτρες ψωμιά». Βλέπετε τον ευλογοφανή τρόπο της προσβολής του πειρασμού; Ύστερα, λέει ο Ευαγγελιστής, από την παρατεταμένη νηστεία, πείνασε ο Χριστός και τότε, με αφορμή δήθεν την πείνα, τον προκαλεί ο διάβολος να φάει, δηλαδή να σταματήσει τη νηστεία. Το βαθύτερο νόημα αυτού του νομιζόμενου αθώου πειρασμού είναι το πάθος της φιλαυτίας, που είναι από τα τρία περιεκτικά κακά. Αλλά ο Ιησούς μας τον

αποστομώνει λέγοντάς του: «ο άνθρωπος δεν ζει με μόνο το ψωμί, αλλά με κάθε λόγο που βγαίνει από το στόμα του Θεού». Δηλαδή, δεν ζει ο άνθρωπος μόνο με αισθητή τροφή, αλλά και με το λόγο του Θεού· διότι δεν είναι μόνο σώμα, αλλά και ψυχή, και αυτή προτιμάται του σώματος, και αυτή κρατεί το σώμα, τρεφόμενη από τον Θεό. Αυτός ήταν ο πρώτος πειρασμός.

Αφού δεν μπόρεσε, παρά την ανάγκη της φύσεως, να υποτάξει ο βύθιος δράκων τον θείο αθλητή, δεν παραιτείται αλλά κτυπά με άλλο μέσο. Δεν νίκησε στη λαιμαργία, στη φιλαυτία· τον πειράζει τώρα στην κενοδοξία, στην οίηση, στον εγωϊσμό, στην υπερηφάνεια. Τον ανεβάζει, λέει ο Εύαγγελιστής, στο δώμα του ιερού και του λέει: «Εάν είσαι Υιός του Θεού πέσε κάτω, διότι είναι γραμμένο στην Αγ. Γραφή ότι θα διατάξει τους αγγέλους να σε προσέχουν και να σε σηκώσουν στα χέρια, για να μη σκοντάψει το πόδι σου σε πέτρα». Και ο Κύριός μας απαντά με τον ίδιο όπως και πριν τρόπο: «Πάλιν είναι γραμμένο, ότι δεν πρέπει να πειράζεις Κύριον τον Θεό σου». Ο πράος και «ταπεινός στη καρδιά» Ιησούς μας, αν και είναι αυτός που «κρατεί τα πάντα διά του παντοδυνάμου Του λόγου»(Εβρ. α' 3), δεν παρασύρεται από τον απατεώνα σε επίδειξη δυνάμεως, και αφήνει να εξαρτώνται τα πάντα από τη φυσική πρόνοια του Θεού.

Αφού ο διάβολος απέτυχε κι' εδώ, ετοιμάζει τώρα το τρίτο και σπουδαιότερο όπλο του. Ανεβάζει τον Χριστό, λέει το Ευαγγέλιο, σε όρος υψηλό και του δείχνει όλες τις βασιλείες της γης με όλη τους τη δόξα, και του λέει: «Αυτά όλα θα σου τα δώσω, εάν πέσεις και με προσκυνήσεις». Σ' αυτό τον πειρασμό σαν να ταραχθήκε ο Ιησούς μας, σαν να αγανάκτησε με την αναίδεια και τον κυνισμό του σατανά. Στους προηγούμενους πειρασμούς δεν ταραχθήκε, αλλά τους απέκρουσε ήρεμα με τα ίδια όπλα, από την Αγ. Γραφή. Στον τρίτο όμως πειρασμό πρώτα τον επετίμησε και μετά τον αντέκρουσε με τις άγιες Γραφές: «Ύπαγε οπίσω μου, Σατανά· Κύριον τον Θεόν σου θα προσκυνήσεις και αυτόν μόνο θα λατρέψεις». Με αυτή την επιτίμηση του υπενθύμιζε την αιτία της πτώσεώς του. Σαν να του έλεγε: από αυτή την αρρώστια της ισοθείας γκρεμίστηκες από τον ουρανό και επιμένεις ακόμα σ' αυτήν και θέλεις να σε προσκυνούν;

Διάφορες θεωρίες και πολλά διδάγματα πηγάζουν από αυτά τα περιεκτικά μυστήρια. Οι τρεις αυτοί πειρασμοί, τους οποίους ο Κύριός μας νίκησε για λογαριασμό μας, είναι η περιεκτική δύναμη όλων των κακών, όλη η δύναμη του σατανά, όλο το βάθος της κακίας και πονηρίας. Είναι, κατά τους Πατέρες μας, οι γίγαντες των παθών που, σαν κεντρικές ρίζες, συνέχουν και συγκρατούν όλη την πολύκλαδη και πολύπλοκη αμαρτωλότητα. Αφού λοιπόν ο εχθρός ηττήθηκε, παραδόθηκε το φρούριο άνευ όρων. Να τι λέει ο Ευαγγελιστής: «Τότε ο διάβολος άφησε τον Ιησού, και άγγελοι Θεού ήλθαν και τον υπηρετούσαν»(Ματθ. 4, 11).

Βλέπουμε λοιπόν ότι με τη νηστεία έρχεται η ετοιμασία, η κάθαρση, ο φωτισμός· με το φωτισμό η σωστή διάγνωση· η σωστή διάγνωση προκαλεί το ζήλο· ο ζήλος την αντίσταση και τη μάχη· η μάχη τη νίκη και η νίκη τη χάρη· αυτή δε η χάρη είναι που κάνει να έρχονται και να διακονούν οι άγγελοι. «Με την εγκράτεια των παθών, αφού νέκρωσαν τις φλογερές ορμές και τις κινήσεις, οι μάρτυρες του Χριστού έλαβαν τη χάρη», λέει ένας ύμνος της Εκκλησίας μας που πιστοποιεί τα πιο πάνω.

Ποιός από μας, λοιπόν, είναι δυνατό να μην ποθεί τη θεία Χάρη που είναι το «ένδυμα του γάμου», ο αρραβώνας της Βασιλείας και το διαβατήριο, τρόπον τινά, για την ελεύθερη είσοδό μας στην αιώνιο ζωή; Ο Χριστός που είναι το πρότυπό μας, ο αρχηγός μας, προπορεύεται και μας χαράζει την πορεία πλεύσεώς μας. Ας τον ακολουθήσουμε με πίστη. Αμήν.

(Γέροντος Ιωσήφ, Λόγοι Παρακλήσεως, Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 15, εκδ. Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου, σ. 95-106 σε νεοελληνική απόδοση)

Πηγή: vatopedi.gr